

Provedba 5

5.1 Aktivnosti i mjere

5.1.1 Uređenje vodotoka i drugih voda i zaštita od štetnoga djelovanja voda

Uređenje vodotoka i drugih voda i zaštita od štetnoga djelovanja voda u planiranim investicijskim ciklusima¹ ostvarit će se postupnom realizacijom niza aktivnosti i mjera obrazloženim u poglavljvu 4 Ciljevi i odrednice koje su u nadležnosti institucija vodnoga gospodarstva: **Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva i Hrvatskih voda (nositelji aktivnosti)**, uz sudjelovanje i drugih institucija.

Aktivnosti i mjere	Sudionici u provedbi aktivnosti
Administrativne mjere	
1. Izrada, prihvaćanje i redovito noveliranje Državnog plana obrane od poplava.	
2. Rješavanje problema vodnog dobra: <ul style="list-style-type: none"> • izrada i donošenje propisa (kriteriji za utvrđivanje, zoniranje terena i stupnjevanje ograničenja pri korištenju vodnoga dobra), • utvrđivanje granica vodnog dobra, uknjižba u zemljische knjige i unos u prostorne planove, • sustavno praćenje stanja vlasništva na vodnom dobru. 	Min. zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva
3. Izrada vodnogospodarske planske dokumentacije vezane uz uređivanje vodnih područja u okvirima integralnog upravljanja vodama: <ul style="list-style-type: none"> • izrada karata rizika od poplava i poplavnih šteta za čitavu državu, te njihovo predstavljanje zainteresiranoj javnosti, • uvođenje odgovarajućih pokazatelja i sustavno praćenje učinkovitosti poduzetih mjera zaštite od poplava i erozije. 	Min. kulture
4. Izrada i sustavno vođenje: Katastra voda, vodnog dobra i vodnih građevina, Katastra ekstremnih hidroloških pojava (poplave, oluje i sruše), te Katastra stanja erozije i provedenih protuerozijskih mjera.	Državni hidrometeorološki zavod, Hrvatske šume
5. Uvođenje načela pokrivanja nepokrivenih rizika od poplavnih šteta putem polica osiguranja.	Min. financija
6. Izrada i primjena plana i programa zaštite od erozije.	Min. poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, Min. zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Min. mora, prometa i

¹ Planirani investicijski ciklusi - do godine 2038.

5

		infrastrukture, Min. kulture
7.	Izrada i provedba plana i programa uređenja poljoprivrednog zemljišta.	Min. poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
Građevinske mjere zaštite od poplava		
1.	Redovito obavljanje gospodarskog i tehničkog održavanja vodotoka, vodnog dobra i vodnih građevina; sustavno obavljanje tehničkih promatranja ključnih vodnih građevina (obrambeni nasipi, brane, ustave i crpne stanice).	
2.	<ul style="list-style-type: none"> • Ostvarenje 87%-te funkcionalnosti zaštite od poplava do godine 2023. i 100%-te do godine 2038. potrebnim kapitalnim ulaganjima. • Poticanje rješavanja problematike zaštite od poplava u okvirima višenamjenskih sustava uređivanja i korištenja vodama i zemljištem. 	Hrvatska elektroprivreda i ostali korisnici voda i zemljišta
Negrađevinske mjere zaštite od poplava		
1.	Provedba mjera operativne obrane od poplava.	
2.	Upravljanje i koordinacija pogona višenamjenskih akumulacija i distribucijskih vodnih građevina tijekom velikih voda.	Hrvatska elektroprivreda i ostali korisnici voda i zemljišta
3.	<p>Uvođenje renaturalizacijskih mjera preventivne zaštite od poplava:</p> <ul style="list-style-type: none"> • smanjivanje vršnih protoka poplavnih valova reaktiviranjem bivših poplavnih površina i obnovama vodotoka, • provedba dobre prakse u prevenciji od poplava pri korištenju zemljištem. 	Min. zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Min. kulture, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, ostali korisnici voda i zemljišta
4.	<ul style="list-style-type: none"> • Unapređivanje sustava automatskih meteoroloških i vodomjernih postaja, te omogućivanje dostupnosti izmjerениh podataka nadležnim službama u realnom vremenu, • Unapređivanje sustava hidrološkog i meteorološkog prognoziranja, te omogućivanje dostupnosti izrađenih prognoza nadležnim službama; uspostava lokalnih prognostičkih centara i korištenje najnovijih tehnologija pri prognoziranju - monitoring i informacijski sustav voda. 	Državni hidrometeorološki zavod
5.	Unapređivanje dojavnih sustava i sustava za pravodobna upozorenja ugroženoga stanovništva; organizacija pojačanog rada policije i vatrogasnih postrojbi tijekom poplava; organizacija evakuacije stanovništva u slučaju potrebe; organizacija života na stradalim područjima davanjem humanitarne pomoći, organiziranjem zdravstvenih službi i hitnom obnovom najnužnije infrastrukture.	Državna uprava za zaštitu i spašavanje, Ministarstvo unutarnjih poslova

6. Sanacija postojećih izvora onečišćenja na potencijalno ugroženim područjima.	Min. zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Min. zdravstva i socijalne skrbi, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
Zaštita od erozije	
1. <ul style="list-style-type: none"> • Uvođenje dobre prakse u prevenciji od erozije pri korištenju zemljišta, • Koordinirano i sustavno građenje i održavanje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina, • Izvedba zaštitnih protuerozijskih radova i provedba zaštitnih mjera na područjima ugroženim od erozije. 	Min. poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, Min. zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Min. kulture, Min. mora, prometa i infrastrukture, Hrvatske šume, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
Melioracijska odvodnja	
1. Revitalizacija zapuštenih i oštećenih sustava melioracijske odvodnje, te građenje novih sustava sukladno planovima, potrebama i mogućnostima poljoprivrednih proizvođača, te potrebama zaštite od poplava unutarnjih voda na naseljenim područjima.	Min. poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, ostali korisnici voda i zemljišta
2. Redovito održavanje osnovnih melioracijskih objekata za odvodnju (lateralni kanali, kanali I. i II. reda, crpne stanice, odvodni tuneli).	
3. Redovito održavanje detaljnih melioracijskih objekata za odvodnju (kanali III i IV reda i manje hidromelioracijske građevine).	Županije (nakon 2009. godine)
Međunarodni aspekti	
1. Izrada i provedba zajedničkih bilateralnih i/ili multilateralnih akcijskih planova za zaštitu od poplava na međunarodnim slivovima i prekograničnim vodotocima.	Državni hidrometeorološki zavod, Državna uprava za zaštitu i spašavanje

5

5.1.2 Korištenje voda

Korištenje voda u planiranim investicijskim ciklusima² ostvarit će se postupnom realizacijom niza aktivnosti i mjera obrazloženim u poglavljiju 4 Ciljevi i odrednice, a koje su u nadležnosti institucija vodnoga gospodarstva: **Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva i Hrvatskih voda (nositelji aktivnosti)**, uz sudjelovanje i drugih institucija.

Aktivnosti i mjere	Sudionici u provedbi aktivnosti
Javna vodoopskrba	
1. Osigurati dovoljne količine kvalitetne vode iz postojećih ili novih izvora (resursa) uz striktno provođenje zaštitnih mjera u zonama sanitарне заštite za potrebe javne vodoopskrbe. Izraditi dugoročni plan razvoja.	Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, komunalna društva
2. Stvoriti uvjete za podizanje prosječne opskrbljenoštosti stanovništva u idućemu investicijskom ciklusu na 85 - 90% opskrbljenoštosti iz javnih vodoopskrbnih sustava.	Min. mora, prometa i infrastrukture, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave komunalna društva
3. Odrediti distribucijska/uslužna područja kao tehnološko-ekonomski cjeline. Na svakom distribucijskom području treba uspostaviti: <ul style="list-style-type: none"> jedno komunalno društvo s jedinstvenom cijenom vode za cijelo područje, (reorganizacija i optimalizacija broja komunalnih društava), tehnološko okupnjavanje (tehničko povezivanje vodoopskrbnih sustava) provoditi kada je ekonomski opravданo. 	Min. mora, prometa i infrastrukture, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave komunalna društva
4. Kod vodoopskrbnih sustava treba: <ul style="list-style-type: none"> unaprijediti upravljanje, povećati stupanj korištenja i sigurnosti opskrbe, osigurati potrebnu kvalitetu vode svim korisnicima, ovisno o kvaliteti sirove vode provoditi kondicioniranje vode, općenito provoditi racionalizaciju potrošnje vode, posebno na turističkim područjima i otocima. Većim ulaganjima postupno smanjivati gubitke vode iz sustava javne vodoopskrbe uz bolju kontrolu i podizanje svijesti stanovništva o važnosti racionalnog korištenja vodom i slično.	Min. zdravstva i socijalne skrbi, Min. mora, prometa i infrastrukture, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, komunalna društva
5. Postupno priključivati lokalne vodovode u sustave javne vodoopskrbe zbog kontrole kakvoće vode i uvođenja načela "potrošač plaća". Sve ostale načine opskrbe vodom (zdencima, cisternama i slično) postupno uvoditi u sustav javne vodoopskrbe, radi kontrole kakvoće vode, čime se dodatno povećava stupanj sigurnosti zdravlja stanovništva.	Min. zdravstva i socijalne skrbi, Min. mora, prometa i infrastrukture, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, komunalna društva
6. Postupno uvođenje ekomske cijene vode u javnoj vodoopskrbi (i svim ostalim granama korištenja voda) koja će pokrivati stvarne troškove, uz poštovanje temeljnog načela "potrošač plaća", uz reformu naknade za korištenje voda i uz uvažavanje socijalne prihvatljivosti cijene vode.	Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, komunalna društva

² Planirani investicijski ciklusi - do godine 2038.

Ostali oblici korištenja voda

(proizvodnja električne energije, navodnjavanje, uzgoj riba, unutrašnja plovidba, šport, kupanje i rekreacija, zahvaćanje mineralne i geotermalne vode)

1. Poticanje održivog korištenja vodnih resursa prema potrebama korisnika i mogućnostima (obnovljivosti) resursa.	Min. mora, prometa i infrastrukture, Min. kulture
2. Poticanje razvoja korištenja vodnih snaga, izgradnje hidroenergetskih objekata i postrojenja u sklopu višenamjenskih sustava sukladno važećim strateškim i planskim dokumentima. Izraditi katalog lokacija za izgradnju malih hidroelektrana koji će sadržavati konačan popis lokacija gdje se mogu graditi male hidroelektrane uzimajući u obzir ekološke, krajobrazne i druge kriterije.	Min. gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatska elektroprivreda
3. Stvaranje uvjeta za razvoj navodnjavanja prema zahtjevima korisnika u skladu s Nacionalnim projektom navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama u Republici Hrvatskoj.	Min. poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
4. Unapređenje uvjeta korištenja voda za uzgoj riba u toplovodnim i hladnovodnim ribnjacima prema zahtjevima gospodarstva i tržišta, u skladu s usvojenom Strategijom poljoprivrede i ribarstva Republike Hrvatske. Provoditi sustavne analize i mјere za racionalizaciju potrošnje vode u ribnjacima, kao i kontrolu onečišćenja vode.	Min. poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja
5. Stvaranje uvjeta za razvoj unutarnje, riječne plovidbe rekonstrukcijom i obnavljanjem postojećih vodnih putova u svrhu povećanja klase (rijeke Sava, Drava, Dunav) i gradnjom novih u sklopu višenamjenskih projekata (primjerice kanal Dunav - Sava) u suradnji sa susjednim državama, sukladno planskoj dokumentaciji i potpisanim međunarodnim ugovorima i obvezama. Izraditi dugoročni plan razvoja.	Min. mora, prometa i infrastrukture, Agencija za vodne putove unutarnjih voda
6. Stvaranje preduvjeta korištenja prirodnim prednostima koje postoje na mnogim vodotocima i lokacijama za razvoj korištenja vodama za šport, kupanje i rekreaciju. Izraditi dugoročni plan razvoja.	Min. mora, prometa i infrastrukture, Min. znanosti, obrazovanja i športa
7. Stvaranje uvjeta za intenzivnije korištenje mineralnih geotermalnih voda u gospodarske i energetske svrhe, posebice putem višenamjenskog korištenja i upravljanja ovim resursima (turizam, rekreacija i slično). Izraditi dugoročni plan razvoja.	Min. mora, prometa i infrastrukture, Min. zdravstva i socijalne skrbi, Min. gospodarstva, rada i poduzetništva, nadležne državne institucije
8. Stvaranje uvjeta za daljnji razvoj zahvaćanja vode za piće radi prodaje na tržištu sukladno gospodarskom interesu i obnovljivosti resursa. Izraditi dugoročni plan razvoja.	Min. zdravstva, i socijalne skrbi
9. Usklađivanje potreba i mogućnosti korištenja rashladnim vodama, posebice s očekivanim gospodarskim rastom.	Min. gospodarstva, rada i poduzetništva,, ostala nadležna ministarstva

Zajedničke aktivnosti i mjere

1. U sklopu integralnog upravljanja vodama općenito unapređivati održivo korištenje vodama u ekonomskom, ekološkom i društvenom smislu u skladu s potrebama društva, interesima dionika i dugoročnog razvoja.
 2. Sustavno provoditi istraživanja i određivati raspoloživost vodnih resursa za osiguranje dovoljnih količina vode potrebne kakvoće iz postojećih ili novih izvora.
 3. Unapređenje praćenja svih korištenja voda na slivu kroz Informacijski sustav voda, sukladno potrebama i zahtjevima Europske unije uvođenjem europskih pokazatelja praćenja korištenja voda.

Informiranje javnosti o stanju i mogućnostima korištenja voda.

4.	Sudjelovanje institucija vodnoga gospodarstva u izradi: propisa; normativa i zakona u djelatnosti korištenja voda u gospodarstvu, u svrhu općeg povećanja sigurnog, učinkovitog i održivog korištenja voda.	Komunalna društva, ostala nadležna ministarstva
5.	Sudjelovanje vodnoga gospodarstva u izradi pripremne dokumentacije i projekata, izgradnji i eksploraciji vodno gospodarskih objekata, posebice višenamjenskih građevina za korištenje voda u kojima je prisutan interes različitih institucija i korisnika javnog i tržišnog interesa (javna vodoopskrba, proizvodnja električne energije, poljoprivreda, unutrašnja plovidba i slično).	Ostala nadležna ministarstva, ostale nadležne institucije
6.	Na prekograničnim i graničnim vodotocima i vodonosnicima sa susjednim državama sudjelovanje vodnoga gospodarstva u utvrđivanju i provođenju pravila i mjera za potrebe zajedničkog uređivanja i iskorištavanja vodotoka u sklopu bilateralnih/multilateralnih sporazuma (korištenja vodnih snaga, unutarnja plovidba, javna vodoopskrba, šport i rekreacija, uzgoj riba i drugo).	Min. vanjskih poslova i europskih integracija
7.	Zaštita pojedinih specifičnih objekata unutar vodnoga gospodarstva (primjerice mlinova i pilana i slično) kao objekata etnološke i turističke vrijednosti.	Min. kulture, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

5.1.3 Zaštita voda

Zaštita voda u planiranim investicijskim ciklusima³ ostvarit će se postupnom realizacijom niza aktivnosti i mjera obrazloženim u poglavlju 4 Ciljevi i odrednice, a koje su u nadležnosti institucija vodnoga gospodarstva: **Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva i Hrvatskih voda (nositelji aktivnosti)**, uz sudjelovanje i drugih institucija.

Aktivnosti i mjere	Sudionici u provedbi aktivnosti
Planiranje zaštite voda u okviru integralnog upravljanja vodama	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Plan smanjenja onečišćenja iz točkastih izvora, izraditi prema načelima: <ul style="list-style-type: none"> • integralne preventivne kontrole onečišćenja na mjestu nastanka, • predostrožnosti, • "onečišćivač plaća" za stanovništvo (uključujući ruralna područja), turistička područja i industriju, te odrediti dopuštene vrijednosti pokazatelja opasnih i drugih tvari, vodeći računa o tehničkim rješenjima, kao i o tehničkim preporukama za projektiranje, gradnju i održavanje sustava odvodnje, prethodno pročišćavanje i pročišćavanja otpadnih voda. 2. Analizirati pritiske i utjecaje iz: <ul style="list-style-type: none"> ▪ točkastih i raspršenih izvora onečišćenja uključivo i opasne tvari, ▪ raspršenih izvora onečišćenja od prometa, te planirati mjere zaštite voda, ▪ odlagališta otpada te izraditi plan sanacije i program mjera zaštite voda, ▪ onečišćenja hranjivim tvarima, planiranjem mjera zaštite u skladu s planiranim korištenjem vodama, definiranjem: "osjetljivih područja" i "ranjivih područja". 	Min. zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Min. gospodarstva, rada i poduzetništva
Sustavno praćenje kakvoće voda (monitoring)	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Unapređenje i/ili uvođenje sustava praćenja kakvoće: <ul style="list-style-type: none"> • voda: <ul style="list-style-type: none"> - kopnenih površinskih, podzemnih i prijelaznih, te priobalnih voda (mora), • voda u zaštićenim područjima. Unapređenje sustavnog praćenja kemijskog i ekološkog stanja voda, kao i povezivanje s Informacijskim sustavom voda i Informacijskim sustavom zaštite okoliša. 2. Sustavno praćenje izvora onečišćenja: <ul style="list-style-type: none"> • unapređenje sustava praćenja točkastih izvora onečišćenja na mjestu nastanka (naselja, industrije i uređena odlagališta otpada), • unapređenje sustava praćenja raspršenih izvora onečišćenja (poljoprivreda, promet i drugo). 	Min. zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Agencija za zaštitu okoliša, Min. kulture, Državni hidrometeorološki zavod

³ Planirani investicijski ciklusi - do godine 2038.

5

3.	Usklađivanje sustava praćenja kakvoće voda unutar informacijskog sustava voda. Raditi na uspostavi sustava osiguranja kakvoće (QA) u provedbi svih razina motrenja i mjerjenja kakvoće voda, te izradbi protokola o analizi podataka i prezentacije informacija koje se odnose na kakvoću voda.	Državni hidrometeorološki zavod, Min. zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Agencija za zaštitu okoliša, Državni zavod za normizaciju i mjeriteljstvo
Zakonska regulativa i normiranje		
1.	Uvođenje nacionalne liste pokazatelja kakvoće voda usklađene sa zahtjevima za informacijama iz područja zaštite voda.	Min. zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva
2.	Dopuna propisa i standarda za industriju i to: <ul style="list-style-type: none"> • razvrstati industrije prema granama i karakterističnim pokazateljima kakvoće otpadnih voda, • osuvremeniti propise koji određuju granične vrijednosti pokazatelja kakvoće vode. 	Min. regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, Hrvatske vode, Min. zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Min. gospodarstva, rada i poduzetništva, Državni zavod za statistiku
3.	Raditi na primjeni ekološkog upravljanja i sustavnog praćenja mera i stanja i zajedno s dionicima, pronalaziti ekonomske poticajne mjere za prioritetne investicije u industriji.	Min. zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Min. gospodarstva, rada i poduzetništva
4.	Raditi na uspostavi pokrivanja troškova odvodnje i čišćenja otpadnih voda, povratom troškova vodnih usluga uz primjenu načela "onečišćivač plaća", te težiti ekonomskoj cijeni vode uz provedbu reforme naknade za zaštitu voda i uz uvažavanje socijalne prihvatljivosti cijene vode.	Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, Komunalna društva, Min. mora, prometa i infrastrukture
5.	S komunalnim društvima raditi na uspostavi uslužnih distribucijskih područja radi integralnog upravljanja vodoopskrbom i odvodnjom s naglaskom na ruralna i urbana područja, te raditi na uravnoteženom unapređenju odvodnje.	Komunalna društva, Min. zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, Min. mora, prometa i infrastrukture
Mjere zaštite voda		
1.	Novelirati Državni plan za zaštitu voda i županijske planove za zaštitu voda. ⁴	Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

⁴ Županijski planovi zaštite voda prema Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o vodama više ne čine obveznu plansku dokumentaciju. Stručni dijelovi županijskih planova postati će dio Planova upravljanja vodnim područjima

<p>2. Sustavno raditi na povećanju stupnja priključenosti stanovništva na sustave javne odvodnje. Planiranim aktivnostima (do 2023. godine) vezanima za smanjenje točkastih izvora onečišćenja iz komunalnih sustava, bit će obuhvaćeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ oko 70 % sustava kojima gravitira od 2.000 do 10.000 stanovnika, ▪ oko 77 % sustava kojima gravitira od 10.000 do 15.000 stanovnika, ▪ oko 100 % sustava kojima gravitira više od 15.000 stanovnika. <p>Uglavnom se planira izgradnja II. stupnja pročišćavanja otpadnih voda, osim u priobalnim područjima manje osjetljivosti gdje se, za manje aglomeracije, predviđa I. stupanj. Time će se priključenost na sustav javne odvodnje povećati na oko 60% ukupnoga broja stanovnika (odnosno 2.660.000 stanovnika). Preostali zahtjevi Direktive o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda će se provesti u investicijskom ciklusu nakon 2023. godine.</p>	Min. zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Min. mora, prometa i infrastrukture, Komunalna društva, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
<p>3. Sustavno raditi na poticanju aktivnosti vezanih za smanjenje ispuštanja opasnih tvari iz industrijske proizvodnje u vode za 50%, sukladno nacionalnim i međunarodnim propisima do godine 2010.</p>	Min. zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Min. gospodarstva, rada i poduzetništva
<p>4. Kroz izradu zajedničkih programa pristupiti planiranju i investiranju u sustave javne odvodnje. Poticati odvojeno sakupljanje onečišćenih oborinskih voda s urbanih područja i raditi na njihovu pročišćavanju.</p>	Min. zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Min. mora, prometa i infrastrukture, komunalna društva, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
<p>5. Postupno unapređivati primjenu načela "onečišćivač plaća" u industriji.</p>	Min. zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva
<p>6. Postupno uvesti u primjenu načelo "onečišćivač plaća" u poljoprivredi.⁵</p>	Min. poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, Min. zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva
<p>7. Raditi na provedbi protuerozijskih mjera u skladu s poljoprivrednom djelatnošću i šumarskim gospodarskim osnovama, u sklopu uređenja sliva radi smanjenja utjecaja erozije kao izvora raspršenog onečišćenja.</p>	Min. poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, Min. zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva
<p>8. Raditi na uspostavi ekonomske valorizacije ekoloških vrijednosti i uključivanje tih vrijednosti u ekonomsku cijenu vode.</p>	Min. regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, Hrvatske vode, Min. zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Min. kulture

⁵ U postupku pripreme prema odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vodama.

5

5.1.4 Zaštićena područja - područja posebne zaštite voda

Zaštita zaštićenih područja radi očuvanja ljudskoga zdravlja i ekosustava u planiranim investicijskim ciklusima⁶ ostvarit će se postupnom realizacijom niza aktivnosti i mjera obrazloženim u poglavljvu 4 Ciljevi i odrednice koje su u nadležnosti institucija vodnoga gospodarstva: **Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva i Hrvatskih voda (nositelji aktivnosti)**, uz sudjelovanje i drugih institucija.

Aktivnosti i mjere	Sudionici u provedbi aktivnosti
1. Identificirati i izraditi kartu i registar zaštićenih područja, sukladno zahtjevima europske pravne stečevine, a zaštićena područja pravno regulirati podzakonskim aktima. Izraditi program mjera zaštite voda u zaštićenim područjima, u skladu s propisima na temelju kojih je određeno područje zaštićeno i rezultatima motrenja, a mjere uključiti u planove upravljanja vodama.	Min. kulture, Min. zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Min. zdravstva i socijalne skrbi
2. Izrađivati i/ili sudjelovati u izradbi planova upravljanja zaštićenim područjima unutar planova upravljanja vodnim područjem.	Min. kulture
3. Raditi na unapređenju nadzora korištenja prostora, posebno u dijelu vodnog dobra, zona sanitarne zaštite, prijelovnih zona strateških rezervi vode za piće, te vodnih građevina.	Min. zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Min. mora, prometa i infrastrukture, Min. kulture, Min. zdravstva i socijalne skrbi

5.1.5 Stručni i operativni okvir upravljanja vodama

Polazeći od strateških odrednica (Poglavlje 4), stručni i operativni okvir upravljanja vodama ostvarit će se postupnom realizacijom niza aktivnosti i mjera obrazloženim u poglavljvu 4 Ciljevi i odrednice koje su u nadležnosti institucija vodnoga gospodarstva: **Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva i Hrvatskih voda (nositelji aktivnosti)**, uz sudjelovanje i drugih institucija.

Aktivnosti i mjere	Sudionici u provedbi aktivnosti
Planiranje	
1. Izrada i donošenje Plana upravljanja vodnim područjem (Save, Drave i Dunava, primorsko-istarskih slivova i dalmatinskih slivova). 2. Uključiti zainteresiranu javnost (dionike, nevladine udruge i građane) u procese izrade planova upravljanja vodnim područjima ⁷ .	Ostale vladine institucije, nevladine udruge, korisnici voda

⁶ Planirani investicijski ciklusi - do godine 2038.

⁷ Djelomično uređeno odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vodama (prosinac 2005. godine)

Provedba	
1. Uspostava jedinstvenog zakonodavnog okvira kojim će se urediti nacionalni, regionalni i lokalni vodni sektor, uključujući i potrebe usklađenja s pravnom stećevinom Europske unije.	
Sustavno praćenje i kontrola učinka provedenih mjera	
Podaci i informacije vezane za utvrđivanje režima voda	
1. Unapređenje sustava monitoringa kopnenih površinskih i podzemnih voda, te proširenje na prijelazne vode, i priobalne vode (more) sukladno potrebama upravljanja vodama, i to:	Min. zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Agencija za zaštitu okoliša, Državni hidrometeorološki zavod, ovlašteni laboratoriji
<ul style="list-style-type: none"> • usklađenje prostornog rasporeda i programa praćenja, • uspostavljanje sustava pokazatelja, • uvođenje novih standarda i tehničkih propisa, • uvođenje automatskog prikupljanja i prijenosa podataka, • unapređenje rada Glavnog vodnogospodarskog laboratorija. 	
2. Prilagodba, obrada i analiza podataka uvažavajući:	
<ul style="list-style-type: none"> • podjelu na vodene cjeline, • referentne uvjete za površinske vode, • značajke vodenih cjelina površinskih i podzemnih voda. 	
3. Prilagodba monitoringa potrebama praćenja režima voda zaštićenih područja, područja od posebne zaštite voda i strateških rezervi voda.	
4. Uvođenje u praksu redovitog izvještavanja u skladu sa zahtjevima Europske unije ⁸ :	Min. zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Agencija za zaštitu okoliša, ostale nadležne institucije, nevladine udruge
<ul style="list-style-type: none"> • planovi upravljanja vodnim područjima - svakih 6 godina, • izvješća o stanju voda - godišnje, • druga izvješća. 	
Podaci o korisnicima, korištenju voda i zaštiti voda	
1. Podaci o korisnicima i iskorištavanju voda relevantni za upravljanje vodama, a čije prikupljanje je u nadležnosti drugih institucija:	Korisnici voda, Min. zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Agencija za zaštitu okoliša, Državni zavod za statistiku, ostale nadležne institucije.
<ul style="list-style-type: none"> • usklađenje programa motrenja, uključivši i raspršene izvore onečišćenja, • uspostavljanje sustava kontrole kakvoće podataka (QA), • osiguranje pravodobne dostave podataka i informacija. 	
2. Uspostavljanje monitoringa u nadležnosti vodnog gospodarstva:	Komunalna društva, korisnici voda
<ul style="list-style-type: none"> • zahvaćanja voda, • ispuštanja otpadnih voda. 	
Podaci i informacije koji se prikupljaju u okviru vodne dokumentacije, katastri i ostali prostorni podaci	

⁸ Uređeno odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vodama (prosinac 2005. godine)

5

1.	Vodna knjiga - unapređenje vođenja vodne knjige, automatizacija pristupa dokumentaciji osobito u dijelu koji se tiče obavljanja javne službe.	
2.	Katastri voda, vodnog dobra i vodnih građevina - proširenje i usklađenje: <ul style="list-style-type: none"> • uvođenjem u sustav prijelaznih i priobalnih voda (mora), • s površinskim i podzemnim vodenim cjelinama, • uvođenjem u sustav područja od posebne zaštite voda, • uvođenje u sustav rizika od poplava. 	Min. zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Agencija za zaštitu okoliša, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
3.	Katastri zaštite i korištenja voda - poticanje standardizacije i efikasnijeg prikupljanja podataka, te utvrđivanje obveza dostave podataka.	Agencija za zaštitu okoliša, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, komunalna društva, korisnici voda

Tehničko-stručna potpora

1.	Tehničko-stručna potpora obuhvaća: <ul style="list-style-type: none"> • znanstveno-stručna istraživanja, uključujući terenske i laboratorijske istražne radove, • sudjelovanje u obrazovnom procesu (nastavni rad, predavanja, prezentacije, izdavačka djelatnost i slično), • promoviranje novih metoda i tehnologija, • sudjelovanje u pripremi planske dokumentacije korisnika voda u dijelu koji se tiču upravljanja vodama (gospodarstvo, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, komunalna društva), • sudjelovanje u provedbi projekata (od koncipiranja projektnog zadatka do stručne revizije i prihvatanja projekta) i u potpori dionicima u primjeni normativna i propisa Europske unije u procesu pridruživanja, • predstavljanje Republike Hrvatske u međunarodnim institucijama i komisijama vezano za upravljanje vodama. 	Znanstveno - stručna institucija iz strateške odrednice A 13 koje je osnivač Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministarstva nadležnog za vodno gospodarstvo
2.	Unaprijediti obavljanje znanstveno-stručnih poslova, osnivanjem znanstveno - stručne institucije za vode.	

Informacijski sustav voda

1.	Prilagodba Informacijskog sustava voda zahtjevima pravne stečevine Europske unije.	Min. zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Min. kulture, Agencija za zaštitu okoliša, Državni zavod za zaštitu prirode, ostale stručne institucije i korisnici
2.	Uspostava nacionalne mreže HR-VODENET za razmjenu informacija prema uputama i inicijativama Europske unije za definiranje zajedničke informacijske i geoinformacijske infrastrukture.	Min. zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Min. kulture, Agencija za zaštitu okoliša, Državni zavod za zaštitu prirode, ostale stručne institucije i korisnici

5.1.6 Međunarodna suradnja i proces približavanja Europskoj uniji

Polazeći od strateških odrednica (Poglavlje 4), međunarodna suradnja i suradnja ostvarit će se postupnom realizacijom niza aktivnosti i mera obrazloženim u poglavlju 4 Ciljevi i odrednice koje su u nadležnosti institucija vodnoga gospodarstva: **Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva i Hrvatskih voda (nositelji aktivnosti)**, uz sudjelovanje i drugih institucija. Proces usklađivanja zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije je u tijeku.

Aktivnosti i mjere	Sudionici u provedbi aktivnosti
1. Provesti operativne planove pravne transpozicije i provedbe pravne stečevine Europske unije u području voda.	Min. vanjskih poslova i europskih integracija i druge nadležne institucije
2. Nastaviti djelovanje u okvirima međunarodnih multilateralnih i bilateralnih sporazuma i ugovora.	Min. vanjskih poslova i europskih integracija, Ministarsvo zaštite okoliša, prostornog uređenja, graditeljstva, Ministarstvo kulture
3. Surađivati sa srodnim tijelima u drugim zemljama, predstavljati Republiku Hrvatsku u međunarodnim stručnim institucijama i komisijama vezanima za upravljanje vodama.	Min. vanjskih poslova i europskih integracija, Ministarsvo zaštite okoliša, prostornog uređenja, graditeljstva, Ministarstvo kulture; ostale vladine institucije

5.1.7 Okvir i instrumenti

Način upravljanja vodama (integralno upravljanje vodama i podjela na vodna područja) sukladan je temeljnim postavkama suvremene vodne politike i zahtjevima Okvirne direktive o vodama, te ga treba zadržati i, po potrebi, unaprijediti realizacijom niza aktivnosti i mera obrazloženim u poglavlju 4 Ciljevi i odrednice, koje su u nadležnosti institucija vodnoga gospodarstva: **Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva i Hrvatskih voda (nositelji aktivnosti)**, uz sudjelovanje i drugih institucija.

Aktivnosti i mjere	Sudionici u provedbi aktivnosti
Okvir za provedbu	
1. Uključiti odrednice iz Strategije upravljanje vodama u zakonodavni okvir.	Ostale vladine institucije.
2. Provedba odrednica iz Strategije upravljanja vodama na nacionalnoj i lokalnoj razini.	Jedinice lokalne samouprave.
3. Obrazovanje stručnih i znanstvenih kadrova za obavljanje zadaća integralnog upravljanja vodama. Potrebno je izraditi nove interdisciplinarne planove i programe školovanja.	Min. znanosti, obrazovanja i športa, znanstvene i obrazovne institucije.

5**5.2 Potrebna ulaganja****5.2.1 Javna vodoopskrba, odvodnja i pročišćavanje komunalnih otpadnih voda**

Za ostvarenje europskih standarda u javnoj vodoopskrbi, odnosno za punu provedbu Direktive o vodi za piće procijenjena su potrebna ulaganja od oko 13 milijardi kuna. Ulaganja će se provoditi u skladu s Planom provedbe Direktive o vodi za piće i planovima upravljanja vodnim područjima.

Za ostvarenje europskih standarda u odvodnji i pročišćavanju komunalnih otpadnih voda, odnosno za punu provedbu Direktive o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda procijenjena su potrebna ulaganja od oko 20 milijardi kuna. Ulaganja će se provoditi prema Planu provedbe Direktive o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda i prema planovima upravljanja vodnim područjima.

Tablica 5. 1 Procijenjena dinamika ulaganja u razvoj sustava odvodnje i pročišćavanja komunalnih otpadnih voda

ES	2.000-10.000	10.000-15.000	15.000-150.000	>150.000
osjetljiva područja	prikupljanje otpadnih voda 31.12.2030. sekundarno (ili odgovarajuće*) pročišćavanje	prikupljanje otpadnih voda 31.12.2018. tercijarno pročišćavanje	prikupljanje otpadnih voda 31.12.2018. tercijarno pročišćavanje	prikupljanje otpadnih voda 31.12.2018. tercijarno pročišćavanje
normalna područja	prikupljanje otpadnih voda 31.12.2030. sekundarno (ili odgovarajuće*) pročišćavanje	prikupljanje otpadnih voda 31.12.2030. sekundarno pročišćavanje	prikupljanje otpadnih voda 31.12.2023. sekundarno pročišćavanje	prikupljanje otpadnih voda 31.12.2023. sekundarno pročišćavanje
manje osjetljiva područja	prikupljanje otpadnih voda 31.12.2030. odgovarajuće pročišćavanje	prikupljanje otpadnih voda 31.12.2030. primarno ili sekundarno pročišćavanje	prikupljanje otpadnih voda 31.12.2023. sekundarno pročišćavanje	prikupljanje otpadnih voda 31.12.2023. sekundarno pročišćavanje

*- priobalna područja

Izkazanim iznosima nisu obuhvaćeni troškovi sanacija, rekonstrukcija, pogona i održavanja postojećih i budućih sustava na principu povrata troškova.

Izvori financiranja razvoja javne vodoopskrbe, te odvodnje i pročišćavanja komunalnih otpadnih voda su: naknada za korištenje voda, naknada za zaštitu voda, Državni proračun, proračuni jedinica lokalne samouprave, sredstva komunalnih trgovачkih društava, krediti međunarodnih finansijskih institucija i sredstva fondova Europske unije.

Planirana ulaganja su maksimalna s obzirom na procijenjene finansijske mogućnosti stanovništva i gospodarstva. Korištenjem bespovratnih sredstva iz fondova Europske unije, namijenjenih razvoju vodnokomunalne infrastrukture, značajno će se poboljšati socijalno-ekonomski prihvatljivost provedbe ovih dviju direktiva.

5.2.2 Zaštita od poplava i drugih oblika štetnog djelovanja voda

Procijenjeno je da za:

- dovođenje postojećih sustava zaštite od štetnog djelovanja voda u funkcionalno stanje (sanacije i rekonstrukcije) treba uložiti ukupno oko 7,7 milijardi kuna, od

- čega oko 4,5 milijardi kuna u sustav voda I. reda i oko 3,2 milijarde kuna u sustav voda II. reda,
- razvojne projekte sustava zaštite od štetnog djelovanja voda treba uložiti ukupno oko 3,1 milijarde kuna, od čega oko 1,3 milijarde kuna u sustav voda I. reda i oko 1,8 milijarde kuna u sustav voda II. reda,
 - potpuno dovođenje detaljne kanalske mreže u funkcionalno stanje treba uložiti ukupno oko 1,4 milijarde kuna,
 - redovita gospodarska i tehnička održavanja postojećih zaštitnih sustava treba ulagati ukupno oko 915 milijuna kuna godišnje, od čega oko 391 milijun kuna u sustav voda I. reda i oko 524 milijuna kuna u sustav voda II. reda.

Predviđa se dostizanje funkcionalnosti sustava zaštite od poplava na vodama I. i II. reda do razine od oko 87% do kraja 2023. godine i do 100% do kraja 2038. godine (postojeće stanje - 73% funkcionalnosti na vodama I. reda i 75% funkcionalnosti na vodama II. reda). Cilj će se ostvariti postupnom provedbom sanacijskih i rekonstrukcijskih radova, te realizacijom razvojnih projekata. Polovica predviđenih radova obavit će se u razdoblju do 2023. godine, a polovica u razdoblju do 2038. godine. Prosječna godišnja ulaganja u sanacije, rekonstrukcije i razvoj zaštitnih sustava tijekom sljedećih trideset godina iznositi će oko 360 milijuna kuna.

Izvori financiranja razvoja i održavanja sustava zaštite od štetnog djelovanja voda i hidromelioracijskih sustava su: vodni doprinos, naknada za uređenje voda, naknada za vađenje pijeska i šljunka, naknada za melioracijsku odvodnju, naknada za melioracijsko navodnjavanje, sredstva korisnika hidromelioracijskih sustava, krediti međunarodnih finansijskih institucija i sredstva fondova Europske unije.

5.2.3 Stručni poslovi

Troškovi obavljanja stručnih poslova za provedbu ciljeva ove Strategije koji obuhvaćaju:

- praćenje stanja voda,
- istražne radove,
- izradu planova upravljanja vodnim područjima,
- uspostavu i razvoj informacijskog sustava voda,
- izradu idejnih rješenja i studija,
- znanstvene projekte,
- međunarodnu suradnju,

procjenjuju se na oko 10% vrijednosti od ukupnih godišnjih ulaganja i iznose oko 270 milijuna kuna godišnje. Provedba pojedinih aktivnosti će se određivati godišnjim i višegodišnjim programima.

5**5.3 Nacionalni strateški projekti****5.3.1 Projekt zaštite od onečišćenja voda na priobalnom području „Jadranski projekt“**

„Jadranski projekt“ je projekt zaštite od onečišćenja priobalnih voda (mora). Obuhvaća gradnju, obnovu i proširenje sustava prikupljanja i odvodnje komunalnih otpadnih voda, uređaja za pročišćavanje otpadnih voda i podmorskih ispusta u brojnim naseljima duž jadranske obale i otoka, a sufinanciran je sredstvima zajma Svjetske banke.

Projekt se provodi u tri faze kroz desetak godina, a njegovi ukupni troškovi provedbe procijenjeni su na oko 280 milijuna eura. U tijeku je prva faza (2005. - 2008.) u trajanju od četiri godine (80 milijuna eura). U projekt su uključeni sljedeći gradovi i općine: Novigrad, Pula, Lovran, Opatija, Matulji, Rijeka, Zadar, Sveti Filip i Jakov, Biograd na moru, Pakoštane, Rogoznica, Dugi Rat, Omiš, Makarska i Opuzen.

Druga (120 milijuna eura) i treća faza (80 milijuna eura) projekta će trajati po tri godine i uključivati će i druge gradove i općine (aglomeracije) iz kojih se ispuštaju komunalne otpadne vode u prijelazne i priobalne vode.

5.3.2 Unutarnje vode

Projekt „Unutarnje vode“ ima za cilj razvoj sustava zaštite od poplava, javne vodoopskrbe, te odvodnje i pročišćavanja komunalnih otpadnih voda na vodnim područjima Save, Drave i Dunava, a sufinancira se sredstvima Svjetske banke.

Projekt se provodi u razdoblju od 2008. do 2012., a ukupna vrijednost iznosi 105 milijuna eura. Projekt obuhvaća razvoj sustava zaštite od poplava Srednje posavlj, razvoj sustava javne vodoopskrbe na području Sjeverne Baranje, Srednje Posavine (regionalni sustav Davor - Nova Gradiška) i Slavonske Podravine (regionalni sustav Slatina - Orahovica - Donji Miholjac i sustav Pitomača), te razvoj sustava odvodnje i pročišćavanja komunalnih otpadnih voda u Ogulinu, Virovitici, Južnoj Baranji (Darda i Bilje), Našicama, Vukovaru, Iloku, Ivankovu, Cerni, Otoku i Komletincima.

5.3.3 Projekti vodoopskrbe i odvodnje potpisani temeljem zaključaka Vlade RH

Od 2004. godine do danas Vlada RH odobrila je ukupno 22 razvojna programa vodoopskrbe i zaštite vode na području 15 županija, a u ukupnom iznosu 2,44 mlrd kn. Za svaki od usvojenih programa potpisana je Sporazum o sufinanciraju te je time započela realizacija istih. Među prihvaćenim programima je:

- 11 programa vodoopskrbe u ukupnom iznosu 1,56 mlrd kn
- 8 zaštite voda u ukupnom iznosu od 0,6 mlrd kn
- 3 mješovita programa u ukupnom iznosu od 0,63 mlrd kn (vodoopskrba-0,27 mlrd kn i zaštita voda-0,36 mlrd kn)

5.3.4. Nacionalni projekt navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljишtem i vodama (NAPNAV)

Vlada Republike Hrvatske je 17. studenoga 2005. godine prihvatile Nacionalni projekt navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljишtem i vodama koji cijelovito spoznaje problematiku navodnjavanja, te definira prava, obveze i ovlasti svih sudionika u procesu navodnjavanja. Temeljem odrednica iz tog dokumenta započela je provedba po fazama:

- izrada i usvajanje županijskih planova navodnjavanja (zaključno sa 2008 godinom dovršiti će se i usvojiti plan u 19 od 21 županije),
- nacionalni pilot projekti navodnjavanja (četri pilot područja - Lovas, Biđ - Bosutsko polje, Kaštela i Neretva),
- projektna dokumentacija za sustave navodnjavanja (osamdesetak projekta diljem Hrvatske),
- sanacija postojećih i gradnja novih sustava navodnjavanja (desetak saniranih i dva nova u gradnji).

Projektiranjem sustava navodnjavanja u svim nivoima tehničke dokumentacije (od idejnog rješenja do izvedbenih projekata) obuhvaćeno je oko 40.000 ha poljoprivrednih površina. Nacionalnim projektom navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljишtem i vodama je do 2010. godine predviđeno izgraditi sustave za navodnjavanje na novih 35.000 ha poljoprivrednih površina, za što je potrebno godišnje osigurati oko 70 milijuna m³ vode, odnosno do 2020. godine 65.000 ha, za što je potrebno godišnje osigurati oko 130 milijuna m³ vode. Ukupna vrijednost investicije do 2010 godine iznosi 2,5 milijarde kuna, odnosno do 2020 godine 4,5 milijardi kuna.

5.3.5. Višenamjenski kanal Dunav - Sava

Vlada Republike Hrvatske je 19. ožujka 1991. godine donijela Odluku o pripremama za izgradnju višenamjenskog kanala Dunav - Sava. Glavne funkcije višenamjenskog kanala Dunav - Sava su melioracijska odvodnja, opremanjivanje malih voda, plovidba i navodnjavanje. Kanalom će se omogućiti:

- uređenje površinske odvodnje na oko 173.000 ha poljoprivrednih površina,
- dogradnja podzemne odvodnje na oko 62.000 ha poljoprivrednih površina,
- smanjenje šteta od poplava,
- reguliranje vodnog režima Spačvanskog bazena prema potrebama šumske vegetacije,
- ostvarenje tehničkih uvjeta za opremanjivanje malih voda na dijelovima korita Bosuta, Spačve i Vuke vodom iz Save i Dunava,
- skraćenje plovidbe iz Save u smjeru zapadne Europe za 417 km i u smjeru istočne Europe za 85 km,
- intenzivno navodnjavanje na oko 33.000 ha poljoprivrednih površina.

Višenamjenski kanal Dunav - Sava biti će dug oko 61,7 km, širok 30 m i dubok 4 m. Procjenjuje se da će ukupni troškovi njegovog građenja iznositi oko 4,5 milijardi kuna.

Realizacijom Nacionalnih strateških projekata postiže se dio zacrtanih ciljeva u temeljnim sektorima upravljanja voda.